

РОЛЬ ПАРЛАМЕНТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Міщенко О.М., викладач кафедри права

Одне з важливих місць в системі забезпечення європейської інтеграції належить Верховній Раді України.

Діяльність парламенту як органу в системі інституційного забезпечення протягом ряду років зводилася здебільшого до законодавчого забезпечення євроінтеграційних процесів та проведення парламентських слухань з відповідної проблематики. Враховуючи загальну низьку ефективність парламентських слухань, як інструменту парламентського контролю за виконавчою владою, можна з упевненістю констатувати, що роль парламенту у сфері європейської інтеграції (як зовнішньополітичного курсу в цілому) зводилася переважно до втілення в законодавстві політики визначеної Президентом.

З утворенням у складі парламенту України Комітету з питань Європейської інтеграції значно активізувався процес адаптації законодавства. Саме з ініціативи Комітету було порушено питання про обов'язковість перевірки всіх законопроектів на предмет їх відповідності праву Європейського Союзу.

До головних завдань цього комітету віднесено здійснення законопроектної роботи в частині наближення українського законодавства до законодавства ЄС, запобігання прийняттю нормативно-правових актів, що не відповідають європейському праву.

Законом України "Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу" від 18 березня 2004 року встановлюється порядок взаємодії парламенту й органів виконавчої влади в галузі адаптації законодавства. Згідно з Програмою адаптації законодавства в Україні здійснюється протягом декількох послідовних етапів, перший з яких був розрахований на 2004 - 2008 роки. В межах зазначеного періоду було проведено порівняльно-правове дослідження відповідності законодавства України до актів Європейського Союзу.

Програмою адаптації встановлюється порядок взаємодії парламенту й органів виконавчої влади в галузі адаптації законодавства. Так, кожен законопроект, внесений до Верховної Ради, протягом семи днів має подаватися до Комітету з питань європейської

інтеграції для визначення належності законопроекту за предметом правового регулювання до сфер, правовідносини в яких регулюються право ЄС.

Законопроекти, які згідно з висновком Комітету підлягають євроекспертизі, протягом трьох днів передаються до Міністерства юстиції для підготовки експертного висновку щодо відповідності законопроектів праву Європейського Союзу. Міністерство юстиції у двадцятиденний термін готує експертний висновок щодо відповідності законопроектів *acquis communautaire* і передає його до Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції для підготовки пропозицій щодо доцільності прийняття законопроекту Верховною Радою України і термінів набрання ним чинності.

Діяльність парламентського комітету з питань європейської інтеграції зводиться, фактично, до перевірки проектів законодавчих актів на предмет їхньої відповідальності до права ЄС.

У зв'язку з тим, що європейська проблематика охоплює різні сфери як внутрішньої, так і зовнішньої політики, і передбачає наявність відповідних професійних знань, до складу Комітету з питань Європейської інтеграції обираються члени інших спеціалізованих комітетів парламенту: найчастіше це голови або заступники голів цих комітетів. У схемі пріоритетності заходів парламенту засідання КСС займають друге місце після пленарних засідань і передують засіданням інших комітетів та засіданням парламентських комісій.

На сьогоднішній день у Верховній Раді України Регламент не дозволяє бути одночасно членом двох комітетів. Однак слід враховувати, що Європейський Комітет у парламенті є унікальним утворенням, адже європейська інтеграція – це діяльність у всіх сферах внутрішньої та зовнішньої політики країни. Для того, щоб компетентність членів цього комітету не викликала сумнівів, а його рішення сприймалися б як авторитетів, необхідно запровадити інший принцип формування Комітету з питань європейської інтеграції, обираючи туди членів інших комітетів, та призначати Головою Комітету віце-спікера парламенту.

Підсумовуючи, слід наголосити, що Україна виконає свої зобов'язання з адаптації свого законодавства до Європейських стандартів.